

Міністерство освіти і науки України
Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Національний університет «Львівська політехніка»

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених, студентів і курсантів

27 листопада 2020 року

Львів – 2020

ББК 32.81+78.362

Інформаційна безпека та Інформаційні технології: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених, студентів і курсантів, м. Львів, 27 листопада 2020 року. Львів, ЛДУ БЖД, 2020, 249 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Андрій КУЗИК – д.с.-г.н., професор, проректор Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД);

Василь ПОПОВИЧ – д.т.н., доцент, начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУ БЖД;

Ольга МЕНЬШИКОВА – к.ф.-м.н., доцент, заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУ БЖД з навчально-наукової роботи, полковник служби цивільного захисту;

Ростислав ТКАЧУК – д.т.н., доцент, начальник кафедри управління інформаційною безпекою ЛДУ БЖД;

Олександр ПРИДАТКО – к.т.н., доцент, начальник кафедри управління проектами, інформаційних технологій та телекомунікацій ЛДУ БЖД;

Володимир САМОТИЙ – д.т.н., професор, професор кафедри управління інформаційною безпекою ЛДУ БЖД;

Євген МАРТИН – д.т.н., професор, професор кафедри управління проектами, інформаційних технологій та телекомунікацій ЛДУ БЖД;

Наталія КУХАРСЬКА – к.ф.-м.н., доцент, доцент кафедри управління інформаційною безпекою ЛДУ БЖД;

Тарас БРИЧ – к.т.н., доцент кафедри управління інформаційною безпекою ЛДУ БЖД;

Орест ПОЛОТАЙ – к.т.н., доцент кафедри управління інформаційною безпекою ЛДУ БЖД;

Ігор МАЛЕЦЬ – к.т.н., доцент, доцент кафедри управління проектами, інформаційних технологій та телекомунікацій ЛДУ БЖД;

Назарій БУРАК – к.т.н., доцент кафедри управління проектами, інформаційних технологій та телекомунікацій ЛДУ БЖД;

Ольга СМОТР – к.т.н., доцент, доцент кафедри управління проектами, інформаційних технологій та телекомунікацій ЛДУ БЖД;

Роман ГОЛОВАТИЙ – к.т.н., викладач кафедри управління проектами, інформаційних технологій та телекомунікацій ЛДУ БЖД;

Олександр ХЛЕВНОЙ – викладач кафедри управління проектами, інформаційних технологій та телекомунікацій ЛДУ БЖД.

За точність наведених фактів, самостійність наукового аналізу та нормативність стилістики викладу, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів.

Секція 1
КІБЕРБЕЗПЕКА

УДК 004.056.53

**АНАЛІЗ ПРИНЦИПІВ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДІВ ДВОФАКТОРНОЇ
АВТЕНТИФІКАЦІЇ В СУЧАСНИХ ПРОГРАМНИХ ДОДАТКАХ****Самара Н. М., Бурак Н. Є.***Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Львів*

У роботі здійснено огляд сучасних методів автентифікації та проведено аналіз принципів реалізації методів двофакторної автентифікації в сучасних програмних додатках

Ключові слова: автентифікація, захист, програмні модулі, інформація.

The paper reviews modern methods of authentication and analyzes the principles of two-factor authentication methods implementation into modern software applications

Keywords: authentication, protection, software modules, information.

Інтернет є невід'ємною частиною життя сучасної людини. Безперервний стрімкий розвиток даної мережі призводить до збільшення кількості різноманітних веб-застосунків, що використовуються для будь-яких сфер діяльності. Керований доступ до наданих сервісів та персоналізація контенту – в цьому полягає сучасна тенденція створення веб-застосунків.

Поруч з великою кількістю переваг їх застосування, існує і велика кількість недоліків. Вразливості веб-застосунків є одним з найбільш поширених шляхів проникнення в інформаційні системи та витоку особистої інформації користувачів. У зв'язку з цим підвищуються вимоги до методів автентифікації та авторизації клієнтів.

Оскільки, кількість веб-застосунків зростає з кожним днем, і мати окремий логін та пароль для кожного сайту дуже важко для запам'ятовування. Це може призвести або до небезпечного зберігання такої «бази» на персональному комп'ютері користувача, або до використання для всіх сайтів однієї і тієї ж пари (логін, пароль). Існує багато методів підвищення безпеки автентифікації в наш час. Одним з найнадійніших є використання сервісів автентифікації, що розроблені згідно світових стандартів автентифікації.

Незважаючи на простоту у використанні, застосування цих додатків значно сприяє унеможливленню несанкціонованого входу до інформаційної системи.

Загалом, методи автентифікації діляться на три категорії: слабка (одnofакторна), сильна (багатофакторна) та строга автентифікацію.

Слабкою називають однофакторну автентифікацію за допомогою пароля. На стійкість даного методу автентифікації значною мірою впливає людський чинник.

Сильною або багатфакторною називають автентифікацію, що використовує декілька факторів автентифікації.

Існує всього три типи факторів:

- фактор знання;
- фактор володіння;
- фактор властивості.

Строга автентифікація є різновидом багатфакторної автентифікації. Ідея строгої автентифікації, що реалізується в криптографічних протоколах, полягає в наступному. Користувач доводить свою автентичність інформаційній системі демонструючи знання будь-якого секрету, який, наприклад, може бути попередньо розподілений безпечним способом між сторонами автентифікаційного обміну. На даний момент строга автентифікація є найбільш стійкою, однак, незважаючи на це, вона не є стійкою до атак, які направлені на мережу чи власне апаратне забезпечення.

Для впровадження строгої автентифікації використовують сервіси автентифікації. Реалізації представлені компаніями-гігантами, наприклад, як Google та Microsoft надають впевненість в їх коректності та стійкості обраних ними факторів автентифікації. Далі розглянемо дані сервіси автентифікації.

Google Authenticator – мобільний застосунок, що використовується для виконання двофакторної автентифікації, в облікових записах Google та сторонніх сервісах. Реалізований для декількох мобільних платформ, не має можливості ініціалізації на декількох пристроях. Секретний ключ можна інтегрувати в застосунок як QR-код, або ввести вручну. Налаштування в застосунку представлені лише засобами синхронізації часу з серверами Google. Автентифікатор генерує 6-ти або 8-мизначний одноразовий пароль, з використанням відкритих стандартів алгоритмів HOTP та TOTP. Дані паролі використовуються в якості другого фактору автентифікації і вводяться після коректного введення логіну та паролю. Пароль дійсний протягом 30 секунд, що запобігає використанню його кілька разів.

Microsoft Authenticator – мобільний застосунок, який допомагає входити в облікові записи, виконуючи двофакторну автентифікацію. Працює з будь-яким обліковим записом, який використовує двофакторну автентифікацію та підтримує одноразові паролі (TOTP).

Даний додаток можна використовувати кількома способами, включаючи:

1. Після входу з іменем користувача та паролем в застосунок надходить запит на автентифікацію.

2. Вхід без введення пароля, використовуючи ім'я користувача, застосунок автентифікації та мобільний пристрій, використовуючи відбиток пальця, обличчя або PIN-код.

3. Як генератор коду для будь-яких облікових записів, які підтримують програми автентифікації.

В якості генератора кодів Microsoft Authenticator генерує шестизначний пароль, який відображається під кожним доданим обліковим записом. Пароль дійсний протягом 30 секунд, що запобігає використанню коду кілька разів. Ініціалізація облікового запису проходить шляхом сканування QR-коду, або введення коду вручну. Не має можливості ініціалізувати один обліковий запис в декількох застосунках на різних пристроях одночасно.

Отже, у загальних принципах, Google Authenticator і Microsoft Authenticator виконують однакову роботу і працюють подібними способами. Однак необхідно відзначити, що Microsoft пропонує більш комплексний продукт. Це не тільки можливість синхронізації декількох пристроїв, але і можливість створення резервної копії, яка буде важливою, якщо користувачеві коли-небудь потрібно буде отримати новий телефон. Крім того, якщо користувач щодня користується продуктами Microsoft, використання автентифікатора від того самого розробника полегшує підключення до відповідних облікових записів - користувачам просто потрібно натиснути сповіщення.

Інформаційні джерела

1. Чунарьова А. В. Аналіз існуючих шаблонів систем автентифікації в інформаційно-комунікаційних системах та мережах / А. В. Чунарьова, А. В. Чунарьов // Безпека інформації: наук.-практ. журнал. – 2012. – № 2 (18). – С. 65–70.

2. Ляшенко, Г.Є & Астраханцев, А.А. (2017). Дослідження ефективності методів біометричної автентифікації. Системи обробки інформації. 2(148). 111-114. <https://doi.org/10.30748/soi.2017.148.20>

3. Иванов Вадим Вадимович, Лубова Елена Сергеевна, and Черкасов Денис Юрьевич. "Аутентификация и авторизация" Проблемы современной науки и образования, no. 2 (84), 2017, pp. 31-33.

4. Мушинський А.О. Інформаційна безпека пристроїв IoT // Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності: Зб. наук. праць XV Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2020. – С. 214-216.

З М І С Т

Секція 1

КІБЕРБЕЗПЕКА

Напрямок 1. УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Близняк Д., Запотічна Р. INFORMATION SECURITY OF UKRAINE: MODERN ASPECTS	4
Кушнір Л., Запотічна Р. CULTURAL ASPECTS OF INFORMATION SYSTEMS SECURITY	7
Явин Х., Кухарська Н. РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДУ МОДЕЛЮВАННЯ Й ОЦІНКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРИХИЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ	10
Гончарова Д., Навитка М. ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ У КІБЕРПРОСТОРІ	11
Ориник С., Яшук В. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ OSINT, ЯК ФОРМИ КІБЕРНЕТИЧНОЇ РОЗВІДКИ	14
Сениш А., Полотай О. СПОСОБИ ЗАХИСТУ ERP-СИСТЕМ.....	17
Редя М.-І., Навитка М. АНАЛІЗ ОПОРНИХ НАПРЯМКІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИСИСТЕМ	19
Заник О., Ткачук Р. ВПЛИВ ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРУ НА СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....	21

Напрямок 2. ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖАХ

Бойсан Д. ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖАХ ...	23
Василишин С., Опірський І. АНАЛІЗ ПРОГРАМНИХ ПРИМАНОК ЯК ЗАСОБІВ МОНІТОРИНГУ ІНФОРМАЦІЇ У КІБЕРПРОСТОРІ	26
Воргуль О., Білоцерківець О., Серіков А. ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ВІРТУАЛЬНИХ ПРИВАТНИХ МЕРЕЖ.....	29
Масник С., Шабатура М. АНАЛІЗ АТАК НА БАЗИ ДАНИХ ТА МЕТОДИКА ЗАХИСТУ	30
Гумен О., Селіна І., Козюк І. ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В AUTOCAD	33
Несін С. КІБЕРБЕЗПЕКА ВЛАСНИХ ДАНИХ	35
Дулова О. СУЧАСНИЙ ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖАХ.....	37

Напря́м 3. ТЕХНІ́ЧНИЙ ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ

Великий В., Мороз Ю., Полотай О. МЕТОДИ ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	40
Волошин В., Мацулевич О. ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ АВТОРСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ	42
Мікуш П., Шабатура М. ПІСОЧНИЦІ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ВІД ВІРУСІВ	45
Тихолаз Д., Бумба І., Шабатура М. АНАЛІЗ ЗАХИЩЕНОСТІ СЕРВІСІВ ВІДЕОЗВ'ЯЗКУ	48

Напря́м 4. БЕЗПЕКА ІНФОРМАЦІЇ У ХМАРНИХ СХОВИЩАХ

Жолубак Л., Смотр О. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАГРОЗ ДЛЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ХМАРИ ТА МЕТОДИ ЇЇ ЗАХИСТУ	51
Самара Н., Бурак Н. АНАЛІЗ ПРИНЦИПІВ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДІВ ДВОФАКТОРНОЇ АВТЕНТИФІКАЦІЇ В СУЧАСНИХ ПРОГРАМНИХ ДОДАТКАХ	54
Сусукайло В., Опірський І. ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ СИСТЕМИ AZURE LOG ANALYTICS ДЛЯ АНАЛІЗУ ІНЦИДЕНТІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В ХМАРНИХ РІШЕННЯХ	57

Напря́м 5. КРИПТОГРАФІ́ЧНІ ТА СТЕГАНОГРАФІ́ЧНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

Дудикевич В., Микитин Г., Ленник М. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КРИПТОГРАФІЧНИХ АЛГОРИТМІВ В БЕЗПРОВІДНИХ МЕРЕЖАХ	60
Мальцев Н., Полотай О. РОЛЬ СТЕГАНОГРАФІЇ У СУЧАСНОМУ ЗАХИСТІ ІНФОРМАЦІЇ	63
Самсонова М. АЛГОРИТМИ АСИМЕТРИЧНОГО ШИФРУВАННЯ	66
Ткаченко А. WINRAR CRYPTO-PROTECTOR	67
Васів Д., Навитка М. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА І СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ	69
Франчук А., Навитка М. ХАРАКТЕРИСТИКИ БАЗОВИХ АТРИБУТІВ ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ АКУСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	71
Странатко М., Косиєв О. ПРОЕКТ OWASP, ЯК ФРЕЙМВОРК ПРОВЕДЕННЯ ТЕСТУВАННЯ НА ВРАЗЛИВОСТІ	74
Глянцева С., Максимів О. МОДЕЛЬ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ	75

Наукове видання

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених, студентів і курсантів

Відповідальні за випуск

**Олександр Придатко
Ростислав Ткачук**

Оригінал-макет

Ростислав Ткачук

Друк на різнографі

Маріанна Климус

Підписано до друку 12.11.2020 р.
Формат 60×84/16. Гарнітура Times New Roman.
Друк на різнографі. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 15,7.

Друк ЛДУ БЖД
79007, Україна, м. Львів, вул. Клепарівська, 35
тел./факс: (032) 233-32-40, 233-24-79.
e- mail: mail@ubgd.lviv.ua, ndr@ ubgd.lviv.ua